

Program Wychowawczy

Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1

w Piotrkowie Trybunalskim

Spis treści :

I. Misja Szkoły	3
II. Wizja Szkoły.....	4
III. Model absolwenta.....	5
IV. Model nauczyciela.....	6
V. Cele globalne	7
VI. Sposoby i formy realizacji programu wychowawczego... ..	8
VII. Tematyka godzin wychowawczych.....	9
VIII. Stałe uroczystości szkolne	10
IX. Ewaluacja programu wychowawczego.....	11

Rozdział I

Misja Szkoły

§ 1

Jesteśmy szkołą:

1. Promującą chrześcijański system wartości.
2. Uczącą poszanowania godności i praw każdego człowieka.
3. Uczącą demokratycznego rozwiązywania problemów.
4. Przygotowującą młodych ludzi do:
  - 1) samokształcenia jako ciągłego procesu;
  - 2) świadomego i odpowiedzialnego decydowania o sobie;
  - 3) dbałości o swoje zdrowie, harmonijny rozwój fizyczny i sprawność fizyczną;
  - 4) wykorzystywania swoich zdolności i zainteresowań;
  - 5) korzystania ze źródeł informacji również z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych;
  - 6) poczucia dumy z własnego miejsca zamieszkania;
  - 7) życia w zjednoczonej Europie;
  - 8) pełnienia ról społecznych zgodnie z ogólnie uznanymi w społeczeństwie normami;
  - 9) pielęgnowania kultury i języka polskiego.
5. Pomagającą wszystkim uczniom w pełnym rozwoju ich talentów.
6. Prowadzącą szeroki zakres działań lekcyjnych i pozalekcyjnych, dzięki którym nasi uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności pozwalające sprostać wymaganiom dorosłego życia.

7. Zapewniającą równość szans i sprawiedliwość społeczną, wspierającą ducha partnerstwa między uczniami i pracownikami szkoły, rodzicami i szkołą, między społecznością lokalną a szkołą.
8. Zapewniającą dobrze zorganizowane, atrakcyjne zajęcia, w dobrze wyposażonym gmachu szkoły, wspierającą pogląd, że kształcenie jest procesem trwającym przez całe życie.

Rozdział II Wizja

Szkoły

§ 2

Odwołując się do zadań zawartych w *Podstawie Programowej Kształcenia Ogólnego* i uwzględniając potrzeby wszystkich społeczności funkcjonujących na terenie placówki ustaliliśmy:

1. Będziemy szkołą świadomą zagrożeń współczesnego świata i aktywnie im przeciwdziałającą, promującą zdrowy styl życia, bezpieczną, wolną od przemocy.
2. Będziemy aktywnym uczestnikiem życia społeczności lokalnej, znającym jej problemy i biorącym udział w ich rozwiązywaniu.
3. Naszą szkołę samorządnie i demokratycznie będą tworzyć uczniowie, rodzice i nauczyciele zintegrowani wokół wspólnych celów i działań.
4. Tożsamość szkoły będziemy tworzyć w oparciu o kulturę i tradycję narodową, cywilizację europejską oraz ponadczasowe i ogólnoludzkie wartości.

Rozdział III Model

absolwenta

§ 3

Nasza młodzież będzie:

1. Mieć poczucie przynależności regionalnej, narodowej, europejskiej („Jestem piotrkowianinem, Polakiem, Europejczykiem...”).
2. Odpowiedzialna za czyny i słowa.
3. Tolerancyjna i wrażliwa na potrzeby innych ludzi.
4. Świadomie i kreatywnie kierować własnym życiem.
5. Posiadać kulturę osobistą i wrażliwość.
6. Szanować tradycję, świadomie uczestniczyć w życiu kulturalnym.
7. Troszczyć się o środowisko naturalne.
8. Umieć rozwiązywać konflikty i porozumiewać się z ludźmi, w pełni wykorzystywać swoje możliwości intelektualne.
9. Umieć odkrywać i rozwijać swoje zdolności i zainteresowania.
10. Aktywna i przedsiębiorcza w dalszym kształceniu się i na rynku pracy.
11. Umieć pracować w zespole, wykazywać inicjatywę.
12. Świadoma odpowiedzialności za bezpieczeństwo i zdrowie własne i innych.

Rozdział IV Model

nauczyciela

§ 4

1. Nauczyciele Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 podejmując działania zmierzające do realizacji misji szkoły, dążą do takiego rozwoju osobowości, wiedzy i umiejętności, który umożliwi im uzyskanie lepszych efektów w pracy z młodzieżą.
2. Dobrego nauczyciela cechują:
  - 1) wysokie kompetencje - dobre przygotowanie metodyczne i merytoryczne do pracy, wiedza fachowa i znajomość specyfiki pracy w poszczególnych typach szkół wchodzących w skład Zespołu;
  - 2) znajomość środowiska rodzinnego ucznia, jego warunków życia i nauki;
  - 3) twórcze podejście do pracy zawodowej - poszukiwanie nowych rozwiązań aktywizujących ucznia;
  - 4) umiejętność indywidualnego podejścia do ucznia w zależności od jego możliwości i potrzeb (praca z uczniem zdolnym i słabym);
  - 5) akceptacja i zrozumienie indywidualności uczniów;
  - 6) wrażliwość i otwartość na potrzeby uczniów;
  - 7) umiejętność rozpoznawania sytuacji trudnych i reagowania na nie;
  - 8) dbałość o bezpieczeństwo uczniów;
  - 9) konsekwencja w działaniu;
  - 10) cierpliwość, sprawiedliwość, tolerancja;
  - 11) dążenie do doskonalenia zawodowego poprzez uczestnictwo w różnych formach doształcania oraz zdobywanie dodatkowych kwalifikacji i stopni awansu zawodowego;
  - 12) wysoki poziom kultury osobistej i poczucie humoru.

Rozdział V

Cele globalne

§ 5

1. Rozwijanie samorządności.
2. Wdrażanie do pielęgnowania tradycji szkoły, miasta, regionu, kraju.
3. Kształtowanie postaw młodego Europejczyka.
4. Tworzenie prawidłowych relacji nauczyciel-uczeń, nauczyciel-rodzic, uczeń- uczeń.
5. Kształtowanie wartości moralnych i estetycznych.
6. Kontynuowanie i rozwijanie stałej współpracy ze specjalistami oraz instytucjami pozaszkolnymi.
7. Rozwijanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych.
8. Doskonalenie umiejętności wykorzystywania technik medialnych.
9. Kształtowanie postaw tolerancji.
10. Kształtowanie postaw proekologicznych.
11. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu, w tym profilaktyka uzależnień.
12. Wychowanie prozdrowotne.

Rozdział VI

Sposoby i formy realizacji programu wychowawczego

§ 6

1. Program wychowawczy jest realizowany w różny sposób, w zależności od umiejętności, doświadczeń, pomysłów i inwencji nauczycieli i uczniów. Jest podstawą do formułowania szczegółowych zdań wychowawczych.
2. Formy realizacji programu:
  - 1) zajęcia edukacyjne - w toku procesu dydaktycznego;
  - 2) godziny z wychowawcą;
  - 3) lekcje religii;
  - 4) zajęcia z „Wychowania do życia w rodzinie”;
  - 5) wyjazdy integracyjne, wycieczki do kina, teatru, na wystawy itp.;
  - 6) zajęcia pozalekcyjne;
  - 7) działalność Samorządu Uczniowskiego;
  - 8) praca pedagoga;
  - 9) programy profilaktyczne;
  - 10) praca doradcy zawodowego;
  - 11) działalność biblioteki szkolnej;
  - 12) współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę.

Rozdział VII

Tematyka godzi wychowawczych

§ 7

1. Podstawą pracy wychowawczej z klasą powinny być następujące wartości:
  - 1) człowiek;
  - 2) ojczyzna;
  - 3) prawda;
  - 4) rozum;
  - 5) praca;
  - 6) kultura;
  - 7) przyroda.
2. Od każdej z tych wartości istnieje wiele wartości pochodnych, bardziej szczegółowych. Wartości te stanowią część określonych postaw, które należy kształtować w pracy wychowawczej. Osiągnąć to można realizując następujące bloki tematyczne na godzinach wychowawczych:
  - 1) blok zajęć poświęcony zdrowiu psychicznemu i fizycznemu;
  - 2) blok zajęć poświęcony metodyce pracy umysłowej;
  - 3) blok zajęć poświęcony tematyce regionalnej;
  - 4) blok zajęć poświęcony umiejętnościom społecznym;
  - 5) blok zajęć poświęcony problemom różnych rodzajów miłości;
  - 6) blok zajęć poświęcony małżeństwu, rodzinie i życiu płciowemu człowieka;
  - 7) blok zajęć poświęcony kształtowaniu postaw proekologicznych;
  - 8) blok zajęć poświęcony kształtowaniu nawyków kulturowych;
  - 9) blok zajęć poświęcony pytaniom egzystencjalnym i postawom obywatelskim;

- 10) blok zajęć poświęcony subkulturom młodzieżowym;
  - 11) blok zajęć poświęcony orientacji i poradnictwu zawodowemu;
  - 12) inne zajęcia proponowane przez uczniów.
3. Wychowawcy redagują szczegółowe programy wychowawcze klas i przedstawiają je do zatwierdzenia dyrektorowi szkoły do 15 września danego roku szkolnego.

Rozdział VIII

Stałe uroczystości szkolne

§ 8

1. Inauguracja roku szkolnego.
2. Ślubowanie klas pierwszych.
3. Święto Edukacji Narodowej.
4. Rocznica odzyskania niepodległości.
5. Wigilia.
6. Studniówka.
7. Walentynki.
8. Dzień Kobiet.
9. Dzień Sportu.
10. Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja.
11. Pożegnanie absolwentów.
12. Zakończenie roku szkolnego.
13. Dzień patrona szkoły

Rozdział IX

Ewaluacja programu wychowawczego

§ 9

1. Przebieg i efekty **pracy w** zakresie wychowania są poddawane systematycznej obserwacji i ocenie.
2. Sposoby i środki ewaluacji;
  - 1) obserwacja zachowania uczniów, stopnia zrozumienia i zinternalizowania norm;
  - 2) obserwacja postępów w zachowaniu i nauce (semestralna i roczna ocena postępów);
  - 3) ocena ilości i jakości wytworów prac uczniowskich - prace plastyczne, fotograficzne, literackie (przegląd);
  - 4) ocena poziomu wiadomości i umiejętności uczniów biorących udział w konkursach;
  - 5) frekwencja na zajęciach organizowanych przez szkołę (analiza dokumentów);
  - 6) wyniki ewaluacji programu przeprowadzonej wśród uczniów i ich rodziców (ankieta, wywiad, rozmowa);
  - 7) ocena samopoczucia uczniów w szkole (ankieta, obserwacja, wywiad);
  - 8) ocena stopnia zintegrowania klas (sondaż, obserwacja).
3. Proponowane wskaźniki ewaluacji;
  - 1) ilościowe:
    - a) frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych,

- b) liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych - procent ogółu,
- c) ilość prac wykonanych przez uczniów,
- d) liczba uczniów z problemami wychowawczymi,
- e) liczba uczniów przystępujących do konkursów, liczba laureatów,
- f) ilość wycieczek organizowanych przez szkołę,
- g) liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły.

2) jakościowe:

- a) aktywność uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- b) umiejętności, wiadomości, postawy uczniów,
- c) samorządność uczniów w klasie i szkole,
- d) przyczyny nieobecności uczniów na zajęciach,
- e) przestrzeganie zasad sformułowanych w programie,
- f) postępy w zachowaniu i uczeniu się,
- g) współpraca z rodzicami uczniów,
- h) współpraca ze środowiskiem lokalnym.

WDRAŻANIE DO PIELEGNOWANIA TRADYCJI SZKOŁY, MIASTA, REGIONU, KRAJU

l.p.	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Szanujemy tradycje naszej szkoły.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna historię i dorobek szkoły, • zna nazwiska dyrekcji i nauczycieli, • utożsamia się ze społecznością uczniowską, • zna cele kształcenia w wybranym przez siebie typie szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiedzanie pomieszczeń szkolnych (klasy pierwsze). • Godziny wychowawcze. • Działalność Samorządu Uczniowskiego. • Prowadzenie kroniki szkolnej. • Uroczystości szkolne: <ul style="list-style-type: none"> - ślubowanie klas pierwszych, - pożegnanie klas najstarszych, - Wigilia szkolna, - święta państwowe, - spotkania z absolwentami, olimpijczykami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Właściwe zachowanie podczas uroczystości szkolnych. • Duma z przynależności do klasy i szkoły.
2.	Poznajemy tradycje naszego miasta.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna herb, położenie geograficzne, historię, zabytki, urzędy oraz tradycje miasta, • zna najważniejsze miejsca związane z historią miasta oraz sylwetki ludzi zasłużonych dla miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, albumy, zdjęcia. • Wycieczki, rajdy. • Wycieczki do muzeum. • Spotkania ze znanymi obywatelami miasta Piotrkowa. • Rozwijanie patriotyzmu lokalnego poprzez pogadanki oraz wcześniej wymienione formy. • Współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Miasta Piotrkowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurs wiedzy o Piotrkowie. • Konkurs plastyczny. • Wykonanie albumów.

ROZWIJANIE SAMORZĄDNOŚCI

l.p.	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Zapoznanie z zasadami funkcjonowania samorządu uczniowskiego, lokalnego, regionalnego.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna zasady samorządności, • wie, jak funkcjonuje samorząd uczniowski, lokalny, regionalny i organy władzy państwowej, • rozumie potrzebę funkcjonowania samorządów jako wyrazu woli obywateli danej społeczności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie na lekcjach wychowawczych ze strukturą dokumentów typu: regulamin, statut, kodeks. • Określenie cech osobowości przydatnych do pełnienia funkcji społecznych. • Lekcje wiedzy o społeczeństwie. 	Rozumienie roli samorządu i struktur samorządowych.
2.	Kształtowanie postaw prosamorządowych.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje chęć pracy w organach samorządowych, • czuje się współgospodarzem szkoły, osiedla, miasta, • działa na korzyść środowiska, w którym żyje, • wie, do kogo powinien się zwrócić w przypadku naruszenia jego praw, • czuje się odpowiedzialny za podejmowane decyzje i potrafi przewidzieć ich skutki, • potrafi rozstrzygać spory i konflikty w sposób demokratyczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność samorządu lokalnego bądź wyższych. • Wycieczki do Sejmu, Senatu. • Spotkania z przedstawicielami samorządowych organów lokalnych. • Spotkania z prawnikami celem poznania podstawowych zasad prawa. • Współpraca z Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca w samorządzie uczniowskim lub lokalnym. • Świadome korzystanie z czynnego i biernego prawa wyborczego.

3.	Poznajemy tradycje naszego regionu.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna regionalne tradycje świąt, obyczajów, zwyczajów, ludzi zamieszkujących region, legendy związane z regionem, muzykę, sztukę, stroje, zabytki, • zna najważniejsze wydarzenia i postacie związane z regionem, • potrafi szanować dziedzictwo kultury regionalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiedzanie muzeum. • Rajdy, wycieczki po regionie. • Poznawanie zabytków miasta i regionu w powiązaniu z programem zajęć edukacyjnych. • Zapoznanie z wydawnictwami o regionie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość tradycji, zwyczajów, zabytków i dorobku kulturowego regionu.
4.	Poznajemy tradycje naszego kraju.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pojęcia: naród, ojczyzna, państwo, zna i szanuje godło, symbole narodowe, hymn Polski, • zna historię i dorobek cywilizacyjny państwa i narodu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze i zajęcia edukacyjne. • Obchody świąt państwowych. • Wycieczki, pogadanki filmy krajoznawcze o Polsce. • Oglądanie albumów i innych wydawnictw. • Filmy związane z historią Polski (wyjścia do kina). • Współpraca z Instytutem Pamięci Narodowej oraz Klubem Historycznym im. Grota Roweckiego w Piotrkowie Trybunalskim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uzupełnianie wiedzy teoretycznej w czasie wycieczek. • Znajomość hymnu państwowego i pieśni narodowych. • Właściwe zachowanie podczas hymnu.

KSZTAŁTOWANIE POSTAW MŁODEGO EUROPEJCZYKA

l.p.	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Wyposażenie w wiedzę na temat procesów integracyjnych w Europie i kształtowanie postaw proeuropejskich.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie procesy zachodzące w integrującej się Europie, • umie docenić wkład Polski w dziedzictwo kulturowe Europy, • dostrzega wspólne źródła kultury europejskiej, • rozumie procesy historyczne, które doprowadziły do ukształtowania obrazu współczesnej Europy, • szanując własną tradycję, potrafi uszanować kulturę innych narodów, • rozumie konieczność integracji europejskiej, • dostrzega potrzebę poznawania i obcowania z innymi narodami, • rozumie potrzebę nauki języków obcych, • dostrzega szansę rozwoju własnej osobowości, jaką mu stwarza integracja europejska (zdobywanie wiedzy na zagranicznych uczelniach). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zgłębianie zagadnień integracji europejskiej na lekcjach geografii, historii, WOS. • Zainteresowanie literaturą i kulturą europejską (na lekcjach języka polskiego i języków obcych). • Czytanie zagranicznych czasopism i korespondencja z rówieśnikami z krajów europejskich. • Redagowanie gazetki obcojęzycznej. • Udział w konkursach na temat krajów europejskich, imprezach artystycznych. • Oglądanie filmów edukacyjnych. • Wycieczki zagraniczne. • Działalność Klubu Europejskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie konieczności integracji europejskiej. • Znajomość języków obcych. • Aktualna wiedza na temat procesu integracyjnego.

**TWORZENIE PRAWIDŁOWYCH
RELACJI NAUCZYCIEL - UCZEŃ,
NAUCZYCIEL - RODZIC, UCZEŃ -
UCZEŃ**

l.p.	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości uczniów.	<p>Nauczyciel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się zdiagnozować możliwości rozwoju ucznia, • zna środowisko rodzinne ucznia, • umie zdiagnozować braki, wykryć przyczyny niepowodzeń, • oddziałuje na świadomość i postępowanie ucznia, • indywidualizuje pracę z uczniem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy z rodzicami. • Opinie i obserwacje pedagogiczno-wychowawcze. • Ścisła współpraca ze szkolnym pedagogiem. • Kontakty z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w zakresie diagnostyki. • Uczestniczenie w zajęciach edukacyjno-terapeutycznych. • Indywidualizacja w procesie edukacyjnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja. • Orzecznictwo. • Sprawdziany wiadomości i umiejętności.
2.	Inspirowanie i wykorzystanie zdolności ucznia.	<p>Nauczyciel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna zainteresowania ucznia, • potrafi zorganizować zajęcia, które zaciekawiają ucznia pod względem formy i treści, • potrafi zaktywizować ucznia do działania, • <i>motywuje uczniów do udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w pracach kół zainteresowań. • Konkursy, olimpiady. • Udział w zawodach sportowych. • Współpraca z Ośrodkiem Działań Artystycznych w Piotrkowie Trybunalskim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Olimpiady i konkursy przedmiotowe. • Zawody sportowe szkolne i międzyszkolne. • Wystawa prac. • Programy artystyczne na uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych.
3.	Integrowanie społeczności uczniowskiej.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi współdziałać w grupie • potrafi kulturalnie zachowywać się w grupie rówieśniczej • cechuje się empatią wobec kolegów i nauczycieli, • jest koleżeński i odpowiedzialny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia integracyjne. • Godziny wychowawcze. • Samorządność uczniowska. • Przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych. • Organizacja wycieczek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawozdania z działalności samorządu. • Konkursy szkolne i pozaszkolne. • Imprezy, uroczystości. • Wycieczki, obozy.

4.	<p>Współdziałanie nauczyciela z domem rodzinnym ucznia oraz rodzica ze szkołą.</p>	<p>Nauczyciel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna środowisko rodzinne ucznia i podejmuje z nim współpracę, • organizuje pedagogizację rodziców, zgodnie z potrzebami, • potrafi udzielić pomocy, rad, wskazówek dydaktyczno- wychowawczych rodzicom. • udostępnia informacje o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, • kieruje na konsultacje. <p>Rodzic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna osiągnięcia dydaktyczne swojego dziecka, • zna oczekiwania szkoły i wymagania edukacyjne i zna swoje prawa i obowiązki wobec szkoły, • uczestniczy aktywnie w procesie wychowawczym poprzez stały kontakt z wychowawcą, konsultacje z nauczycielami, ew. z pedagogiem szkolnym, • informuje na bieżąco o problemach zdrowotnych, rodzinnych, materialnych ucznia, mających wpływ na postępy w nauce i zachowaniu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogizacja rodziców. • Spotkania z rodzicami. • Konsultacje z nauczycielem przedmiotu i pedagogiem szkolnym. • Zebrania otwarte dla rodziców. • Ankiety. • Pomoc finansowa rodziców na rzecz szkoły, sponsoring. • Prace na rzecz szkoły. • Współpraca przy organizowaniu imprez szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawozdania z prac Szkolnej Rady Rodziców. • Prelekcje. • Zebrania otwarte. • Imprezy szkolne. • Dokumentacja wychowawców, • Drama.
----	---	--	---	---

KSZTAŁTOWANIE WARTOŚCI MORALNYCH I ESTETYCZNYCH

l.p.	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Kształtowanie wartości moralnych.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie wartości i odpowiednio je hierarchizuje, • buduje swój system wartości, • ma poczucie własnej tożsamości, • dąży do celu własną pracą i uczciwością, • wyznaje ideały humanizmu, uznając człowieka za najwyższe dobro. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne z języka polskiego, języków obcych, historii, WOS, religii, WZR. • Udział w konkursach. • Lekcje wychowawcze. • Działalność Klubu Wolontariusza. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń ma własny system wartości i postępuje zgodnie z nim.
2.	Kształtowanie poczucia estetyki.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • rozwija w sobie poczucie estetyki, • porządkuje przestrzeń wokół siebie, • jest wrażliwy na piękno w otoczeniu i w sztuce, • poznaje dorobek artystyczny własnego regionu, kraju, Europy, • rozwija własne zainteresowania artystyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Troska o estetykę własną, klasy i szkoły, działalność klubu szkolnego, sekcji plastycznej, • Kształtowanie poczucia estetyki na godzinach wychowawczych, • Organizacja i udział w imprezach kulturalnych w szkole i poza nią (koncerty, kino, teatr, wystawy), • Udział w zajęciach pozalekcyjnych. • Działalność Samorządu Uczniowskiego. • Zajęcia edukacyjne z wiedzy o kulturze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Czynne i świadome uczestnictwo w życiu kulturalnym regionu i kraju • Umiejętność odróżnienia dzieł sztuki od wytworów kultury masowej • Umiejętność wyboru z mediów programów wartościowych

**KONTYNUOWANIE I ROZWIJANIE STAŁEJ
WSPÓŁPRACY ZE SPECJALISTAMI ORAZ INSTYTUCJAMI
POZASZKOLNYMI**

l.p.	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Współpraca z: <ul style="list-style-type: none"> • Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, • Sądem dla Nieletnich, • MOPS i GOPS, • Policją, • Centrum Planowania Kariery Zawodowej, • Rejonowym Urzędem Pracy, • ODN i innymi ośrodkami doskonalenia nauczycieli, • innymi placówkami w miarę potrzeb, • ze sponsorami. 	Nauczyciel: <ul style="list-style-type: none"> • wie, gdzie szukać pomocy, • umie rozpoznać problemy ucznia i skierować go do odpowiedniego specjalisty. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie do poradni specjalistycznych, • Kontakty telefoniczne, • Wnioski o pomoc materialną dla uczniów i ich rodzin, • Prośby o wsparcie dla szkoły, • Organizowanie spotkań z młodzieżą, • Porady dla rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wnioski. • Zaświadczenia. • Sprawozdania. • Dzienniki lekcyjne. • Podziękowania dla sponsorów.

SIĘ W SYTUACJACH TRUDNYCH

l.p.	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Pomoc w rozładowaniu napięć psychicznych.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kto może udzielić mu pomocy, • potrafi zwrócić się o pomoc, • umie przedstawić swój problem i ocenić jego ważność, • zna możliwości rozwiązań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa indywidualna z uczniem. • Rozwiązywanie sytuacji trudnych w zespole klasowym. • Skierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. • Zajęcia sportowe, relaksacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaufanie w relacji nauczyciel – uczeń. • Upodmiotowienie ucznia i jego problemów.
2.	Eliminowanie sytuacji stresowych.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie o możliwościach i konieczności unikania sytuacji trudnych, powodujących stres, • potrafi podjąć próbę uniknięcia sytuacji stresujących, • umie zapanować nad swoimi emocjami, odpowiednio reagować na zaistniałe sytuacje, • zna przyczyny wywołujące stres, • zna konsekwencje wywoływania sytuacji stresowej, • zna zasady współdziałania w zespole. <p>Nauczyciel</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonali kompetencje w rozwiązywaniu konfliktów „metodą bez porażek” • rozpoznaje potencjalne sytuacje problematyczne w klasie i reaguje odpowiednio. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy indywidualne i klasowe w ramach godzin wychowawczych. • Stały kontakt z domem rodzinnym ucznia. • Pedagogizacja rodziców w czasie zebrań. • Współpraca wychowawcy z pedagogiem. • Stwarzanie przyjaznej atmosfery. • Zajęcia dotyczące agresji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie właściwych relacji między uczniami. • Wspólna ocena zastosowania zdobytych umiejętności i wiedzy w życiu. • Ankieta (rozmowa), sprawdzająca skuteczność pracy wychowawcy, pedagoga (eliminacja sytuacji najbardziej stresujących). • Wywiad w środowisku nauczycielskim na tema poprawy zachowania uczniów w sytuacji stresowej.

DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI WYKORZYSTYWANIA TECHNIK MEDIALNYCH

l.p	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Rozwijanie i utrwalanie zainteresowań, potrzeb i nawyków czytelnich.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna funkcję biblioteki, • umie korzystać ze zbiorów biblioteki oraz sprawnie posługiwać się katalogiem • interesuje się nowościami wydawniczymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z zakresu edukacji czytelniczej. • Kino lektur szkolnych. • Omawianie lektur szkolnych. • Zwracanie uwagi na kulturę języka. • Działalność aktywu bibliotecznego. • Rozmowy o literaturze • Informacje o nowościach wydawniczych. • Konkursy czytelnicze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Statystyka czytelnictwa. • Swoboda wypowiedzi i umiejętności dyskusji, bogate słownictwo, ogólna wiedza.
2.	Korzystanie ze środków audiowizualnych.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna rodzaje środków przekazu i ich przeznaczenie, • potrafi wykorzystywać do osobistego rozwoju TV, radio, komputer, inne urządzenia multimedialne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności w posługiwaniu się komputerem i korzystania z internetu podczas zajęć z informatyki. • Dyskusje na temat programów i filmów. • Rozmowy na godzinach wychowawczych na temat zasad i kryteriów doboru programów telewizyjnych, radiowych, stron internetowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność właściwego doboru programów i filmów. • Obsługa sprzętu audiowizualnego, nagłaśniającego podczas imprez szkolnych. • Działalność radiowęzła. • Świadome korzystanie z internetu.

KSZTAŁCENIE POSTAW TOLERANCJI

l.p	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Tolerancja w życiu codziennym.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wie, że należy szanować cudzą odmienność, • wie, że nie należy stosować przemocy fizycznej i słownej w kontaktach z innymi, • wie, że ma prawo do wyrażania własnego zdania i że inni też mają takie prawo, • wie, kto może mu pomóc, gdy jest bity, molestowany lub poniżany. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przykład własny nauczycieli i innych pracowników szkoły. • Godziny wychowawcze. • Lekcje WZR. • Imprezy szkolne. • Spotkania z pedagogiem lub psychologiem poświęcone umiejętności rozładowywania agresji. • Pedagogizacja rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych na terenie szkoły i poza nią.
2.	Każdy człowiek ma prawo do godnego życia.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wie, że konieczne jest akceptowanie innych bez względu na kolor skóry, narodowość, wyznawaną religię, status społeczny, materialny i orientację seksualną, • wie, że ma prawo do rozwijania swoich zainteresowań i talentów według własnych potrzeb, • rozumie, że ludzie starzy, niepełnosprawni i chorzy mają prawo do godnego życia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze. • Lekcje WZR; WOS. • Działalność PCK. • Akcje charytatywne. • Oświata zdrowotna. • Honorowe krwiodawstwo. • Działalność Klubu Wolontariusz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie historycznych i współczesnych konfliktów o podłożu narodowościowym i religijnym. • Znajomość praw człowieka i obywatela. • Postawy akceptacji wobec wszelkiej inności w życiu codziennym.

KSZTAŁTOWANIE ZACHOWAŃ PROEKOLOGICZNYCH

l.p	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Wyrabianie nawyków dbania o środowisko naturalne.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna gatunki roślin i zwierząt ginących, • umie wskazać sposoby ich ochrony (parki narodowe i rezerwaty przyrody), • potrafi zapewnić stałą opiekę zwierzętom i ptakom w okresie zimy, • potrafi dostrzec piękno przyrody i odpowiednio się zachować w środowisku naturalnym, • zna regulamin obowiązujący w parkach narodowych i rezerwach przyrody, • dba o czystość środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje biologii. • Lekcje przyrody • Lekcje wychowawcze. • Ścieżka ekologiczna. • Wycieczki krajoznawcze. • Konkursy ekologiczne. • Dokarmianie ptaków. • Współpraca ze schroniskiem dla zwierząt. • Wdrażanie do segregowania śmieci. • Omawianie treści regulaminów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w konkursach ekologicznych. • Sprawdziany wiadomości. • Świadomy udział w akcji „Sprzątanie Świata”. • Szacunek do przyrody i środowiska. • Właściwe zachowanie podczas wycieczek.

PRZECIWDZIAŁANIE NIEDOSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU

l.p	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Diagnoza środowiska rodzinnego uczniów sprawiających trudności wychowawcze.	Nauczyciel: <ul style="list-style-type: none"> • zna: <ul style="list-style-type: none"> - środowisko rodzinne, - warunki materialne, - warunki bytowe, • umie rozpoznać stopień zagrożenia niedostosowaniem społecznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wywiad środowiskowy. • Współpraca z pedagogiem szkolnym, rodzicami, wychowawcami, kuratorami. • Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami. • Analiza dokumentów ucznia. • Ankiety, sondaże. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawozdania z pracy pedagoga i wychowawców. • Wnioski z analizy dokumentów, ankiet i sondaży.
2.	Realizacja szkolnego Programu Profilaktyki Uzależnień.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna zagrożenia wynikające z zażywania środków psychoaktywnych (alkoholu, nikotyny, narkotyków), • zna zagrożenia związane z zależnościami behawioralnymi (np. nałogowe z internetu, kompulsywne zakupy, gry hazardowe itp.), • zna zagrożenia związane ze zjawiskiem mobbingu, cybermobbingu, stalkingu, bullyingu, • umie stosować zachowania asertywne, • wie, gdzie i u kogo szukać pomocy dla siebie i swojej rodziny. Nauczyciel: <ul style="list-style-type: none"> • realizuje systematycznie założenia Programu Profilaktyki • doskonali swoje kompetencje w zakresie rozpoznawania symptomów uzależnień. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja programów: <ul style="list-style-type: none"> - integracyjnych, - profilaktycznych, - profilaktyki zachowań patologicznych. • Zajęcia warsztatowe. • Pogadanki. • Spektakle i filmy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ankiety ewaluacyjne. • Wytwory uczniów. • Scenariusze godzin wychowawczych.

3.	Podejmowanie działań z zakresu PROMOCJI ZDROWIA.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie wieloaspektowość pojęcia „ZDROWIE”, • potrafi ocenić, co jest dla niego zdrowe, a co szkodzi jego zdrowiu, • potrafi efektywnie i aktywnie spędzać czas wolny, • rozwija swoje zainteresowania i zdolności. • dba o harmonijny rozwój fizyczny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki. • Prelekcje ze specjalistami. • Projekcje filmowe • Zajęcia pozalekcyjne, zajęcia sportowe, koła zainteresowań. • Udział w imprezach pozaszkolnych. • Udział w konkursach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wytwory młodzieży. • Scenariusze lekcji. • Dokumentacja pracy pedagoga i szkolnej służby zdrowia.
4.	Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania zachowaniom patologicznym.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozpoznać i nazwać emocje, • umie radzić sobie z przykrymi emocjami, • umie wyrażać emocje w sposób akceptowalny społecznie, • potrafi właściwie zachować się w sytuacji porażki i zwycięstwa, zachowując szacunek dla partnera, • jest aktywnym uczestnikiem i odbiorcą życia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty – psychodramy. • Godziny wychowawcze • Praca indywidualna z uczniem. • Konsultacje dla rodziców. • Organizacja różnych form aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja pracy pedagoga i wychowawców. • Scenariusze lekcji.

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

l.p	ZADANIA	CELE OPERACYJNE	FORMY REALIZACJI	EWALUACJA
1.	Rozumienie znaczenia prawidłowego odżywiania i sprawności fizycznej dla zdrowia uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń: • rozumie, że prawidłowe odżywianie jest warunkiem długiego życia w zdrowiu, • rozumie mechanizm pozytywnego wpływu ruchu na zdrowie, • ocenia stan wydolności fizycznej własnego organizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze, filmy. • Zapoznanie z planszą „piramida żywienia”. • Spotkania tematyczne z pielęgniarką szkolną, lekarzem. • Organizowanie wycieczek, rajdów, rozgrywek sportowych, konkursów. • Organizacja zajęć wychowania fizycznego i dodatkowych zajęć sportowych, • Edukacja zdrowotna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zna zasady prawidłowego odżywiania. • Prowadzi aktywny i zdrowy tryb życia.
2.	Rozumienie znaczenia profilaktyki zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń: • zna mechanizmy powstawania chorób cywilizacyjnych i rozumie wpływ stylu życia na ich występowanie, • rozumie konieczność badań kontrolnych, • rozumie mechanizm powstawania w organizmie bodźców stresowych, • wie, jak rozładować napięcie emocjonalne, • wie o wpływie stresu na choroby somatyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia warsztatowe poświęcone metodom rozładowywania napięcia i stresu (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna). 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń radzi sobie ze stresem.
3.	Udzielanie pierwszej pomocy.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń: • zna zasady udzielania pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacji dla bezpieczeństwa, poświęcone udzielaniu pierwszej pomocy • Spotkania z ratownikiem medycznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń potrafi udzielić pierwszej pomocy.